

ORĘDOWNIK

powiatu gostyńskiego.

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to nie wtorek, czwartek i sobota.
Przedpłata bez odroczenia do domu w całości musi być 9 fen.
kwartalnie 2,70 fen.

Ogłoszenie za ogłoszeniowy wiersz wynosi 80 fen.

Telefon nr. 57

Adres telegr.

Odpowiadający
Za dnia urzędowy brzd z siedzibą w Gostyniu
Za dnia niurzędowy Aleksy Kuczmajuk w Gostyniu
Drukarnia i nakładem drukarni A. Kuczmajuk w Gostyniu.

Orędownik Gostyn.

Nr. 163

Czwartek, dnia 11. grudnia 1919.

Rok I.

Następujące osoby mają zamiar wyprowadzić się do Niemiec:

1. Habisch Konstantyn z żoną z Krobi
2. Petrusch Marta, służąca z Krobi
3. Günther Grete, służąca z Krobi
4. Scholz Fryderyk z żoną z Piasków

Wszyscy, którzy mają jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się zgłosić w przeciągu 3 dni do starostwa w Gostyniu — pokój nr. 2 — Gostyni, dnia 9. grudnia 1919.

Starosta.

Pan Wojewoda Poznański mianował pana Michała Moskalka z Poznania intermistezycznym komisarzem obwodowym na gostyński obwód zachodni w Gostyniu z dniem 1. grudnia r. b. w miejsce pana Witeckiego

Gostyni, dnia 6. grudnia 1919 r.

Starosta. Dabiński.

W rozporządzeniu pana Wojewody Poznańskiego z dnia 4. XI. b. r. nr. dz. 1524/19 (A. 3) jest następująca wzmianka:

„Zaznaczam, że na żaden inny cel jak tylko do młocki węgla rozdzielać i zużywać nie wolno. PP. starostowie winni pod tym względem przeprowadzić ścisłą kontrolę i przeciwko wszelkim nadużyciom wystąpić energicznie.”

Powyższe podaję do wiadomości i ścisłego zastosowania się.

Gostyni, dnia 3. grudnia 1919 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Starosta. Dabiński.

Z lasów klasztornych przekazano nam dla tutejszego Obywatelstwa większą ilość drzewa opałowego. Bliższe szczegóły ogłosimy na słupach — prosimy o pismienne zamówienia

Magistrat w Gostyniu.

Mieszkańcom powiatu gostyńskiego podaję do wiadomości, że kart śrótowych nie będziemy odciążać poszczególnym gospodarzom tylko dla całej gminy razem i to na dłuższy czas.

Przełożony gminy winien stawić wniosek dla tych mieszkańców gminy, którzy kartę śrótową żądają

W wniosku musi być podane imię, nazwisko gospodarza, obszar gospodarstwa, ilość koni, bydła rogatego, cieląt i macior.

Wniosek należy wręczyć pow. Urzędowi Zbożowemu, który odwrócenie karty śrótovej gminie nadesła. Nadmieniamy że bez pozwolenia sądeckiego nie wystawimy odciąż kart śrótowych.

Przy zmianach mies.ecznych należy podać nietylko zmianę i sob, ale i zmianę, młynarza odnośnej rodziny u której wymiał ma nastąpić. Przełożonych gmin i magistraty proszę powyższe rozporządzenie odpowiednio opublikować w sposób zwyczajny i ściśle się do niego zastosować

Powiatowy Urząd Gospodarczy.

Z dniem 1. stycznia 1920 r. przejmuje rząd polski w naszej dzielnicy sądownictwo. Językiem urzędowym w naszych sądach będzie zasadniczo język polski. Ież z powodu braku sędziów i innych pracowników w dziale

sądownictwa polskiej narodowości i język niemiecki pozostanie jeszcze czas dłuższy pomocniczo w użyciu. Dla tego potrzeba naszym sądom sił kancelaryjnych, biegłych w obydwóch językach. Kandydaci na kancelistów i kancelistki zechcą zgłosić się niezwłocznie. Zgłoszenia tylko pismienne przyjmuje tajny radca sprawiedliwości pan Motty, delegat Departamentu Sprawiedliwości Ministerstwa b. dziel. prusk. przy Wyzszym Sądzie Krajowym — Apelacyjnym — w Poznaniu, ul. Glinki 32. Tenże przyjmuje także zgłoszenia pismienne na woźnych sądowych, których również niemala liczba, potrzebną będzie dla sądów. Do wszelkich zgłoszeń dołączyć trzeba własnorecznie napisany życiorys — przy zgłoszeniach na kancelistów i kancelistki także w języku niemieckim — i świadectwa i inne papiery legitymacyjne, o ile kandydat takowe posiada. Uprasza się wszystkie pisma polskie w byłej prowincji poznańskiej, zwłaszcza dzienniki powiatowe, o ogłoszenie tego uwiadomienia. podp. Motty.

Sprawa szkolna.

1. Szanowych pp. nauczycieli proszę aby bezzwłocznie nadesłali mi na specjalnie ku temu przeznaczonych formularzach sprawozdanie dotyczące zmian w wykazach osobistych. (Nachtrag zum Personalbogen.)

2. Równocześnie uwiadomiam szan. pp. nauczycieli, że przekazanie nafty dla kursów dokształcających na razie nastąpić nie może. Skoro powiat otrzyma więcej nafty, będą szkoły uwzględnione.

Bodkowo, dnia 5. grudnia 1919.

Kutzner.

Ogłoszenie.

Następujące osoby mają zamiar wyprowadzić się do Niemiec:

- nauczyciel Karol Kontny z Osieczny
nadinspektor Adolf Seewald z Dobrejmyśli
stelmach Otto Hoffmann z Gródziska
pomocnik kolej. Ewald Müller z Pawłowic

Wszyscy, którzy mają jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 3 dni do podpisanego Starostwa zgłosić

Osieczna, dnia 1. grudnia 1919.

Starosta powiatu Leszczyńskiego. Sobeski

Państwowy Urząd Posrednictwa Pracy w Gostyniu ogłasza następujące

a) wolne miejsca:

- 1 nadszwajcar żonaty z 4 dziewczętami
- 1 skotarz z 3 dziewczęt
- 1 fornal z zaczętnikiem
- 1 uczeń stolarski
- 2 uczeń ogrodowych
- 2 rachmistrzów do kasy kameralnej
- 1 stelmacha maszyn. żon na wies
- 25 kancelarzy
- 1 czeł. szewski
- 8 służących do miasta
- 3 „ „ na wies
- 1 pokojówka

b) zgłoszenia poszukujących pracy:

- 2 stangretów żon. od N. Roku
- 1 włodarz żonaty

- 2 leśników
 - 5 kowali
 - 1 „ maszyn.
 - 1 palacz kolej. rzad. egzem.
 - 6 urzędników kolej.
 - 1 biuralista
 - 1 szachtmistrz
 - 1 murarz
 - 1 slusarz
 - 1 inwalida wojen. który chce się wyuczyć koszykarstwa
 - 25 robotników, między temi inwal. woj.
 - 3 robotników kolej.
- Gostyni, dnia 6. grudnia 1919.

Starosta. Dabiński.

Polskość na Warmji.

Uświadczenie narodowe na Warmji postępuje wielkim krokiem naprzód. Ucisk pruski zbudził niejednego z letargu duchowego i przebudzony, staje się gooliwym patryjotą polskim. Likwidacja gospodarki niemieckiej sprawia to, iż władze cywilne i wojskowe nie wszędzie i nie zawsze tak mogą Polaków doglądać, jakby tego chcieli. Panuje ogólna radość, że Warmję i powiaty nadwiślańskie okupować będą wojska koalicyjne, że te wojska już są w drodze, że w Warszawie są instytucje i ludzie, którzy pracują dla warmińskiego ludu. Nie pomagają więcej pruskie szykany, Polacy gromadzą się, urządzają sobie zebrania, towarzystwa, chóry i zabawy. Na Warmji istnieje już jedenaście towarzystw ludowych, które liczą kilka tysięcy członków. W Olsztynie istnieje obok Towarzystwa ludowego, polski chór młodzieży „Lutnia“, robotnicy polscy grupują się w „Na rodowym Stronnictwie Robotników“, istnieje prywatna szkoła polska kształcąca chętnych na nauczycieli ludowych i „ochronka“, skupiająca dzieci polskie pod opieką polskich pań. Ten sam ruch wre i na prowincji. W Gryźlinach np. istnieje obok Towarzystwa ludowego, które zalicza do swych członków całą poprostu parafję, towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Towarzysze „Sokoła“ spisali się ostatnio, przyjmując niemiecki kinomatograf, który przybył do nich, aby im zożydzić Polskę, pieśniami: „Boże coś Polskę“, „Rotą“ i odpowiedniami przydomkami do Wilhelma, Eberta itd., że Niemcy uciekli czem prędzej ze swym aparatem. Towarzystwa ludowe urządzają dla swych członków i gości zabawy z wieczorkami i teatrami, skupiając koło siebie całą ludność polską.

W powiatach nadwiślańskich pracują nasi tak samo gorliwie. W Kwidzynie np. istnieje „ochronka“ polska, dwanaście towarzystw ludowych i Towarzystwo młodzieży polskiej“.

W powiecie sztumskim istnieją te same instytucje. Ostatnio odbyło się w Kwidzynie liczne zebranie Polaków, na którym przemawiali członkowie warmińskiego komitetu, wlewając w dusze słuchaczy słowa zachęty i wytrwania.

Wszystko to czyni lud polski na terenie plebiscytowym samodzielnie i bez wszelakiej pomocy z zewnątrz. Ruch ten poparty należycie nauką i sztuką polską, z przedłożeniem gospodarczym, mógłby w krótkim czasie wyzwolić wszystkie umysły polskie z pod wpływów niemieckich.

Narodowa praca Polaków ogromnie oddziaływa na zamieszkałych tam Niemców, którzy tracąc swą pewność i siłę moralną w swym rządzie, chyli się ku nam. Gdyby społeczeństwo polskie i miarodajne czynniki przystąpiły do należytej pomocy w tej pracy uświadcniającej, niewątpliwie doczekalibyśmy się w krótkim czasie jaknajpomyślniejszych rezultatów a wynik plebiscytu byłby dla nas zapewniony. Narazie tej czynnej pomocy lud warmiński nie ma, ale niewątpliwie otrzyma ją w krótkim czasie.

Wiadomości bieżące i potoczne.

— **Śmigiel.** Tragiczny los ściga rodzinę Kazmierczaków. W tych dniach pochowano 19-tetnią córkę Józefę, a po południu zmarła jej matka. W ubiegłym roku rodzina ta straciła ojca i syna w polu, a

— **Najprzew. ks. Prymas** wyjechał do Rzymu na konsystorz papieski, mający się odbyć dnia 15. bm. Na konsystorzu tym, nazwanym tajnym, nastąpi nominacja ks. Prymasa na kardynała. Dnia 18. grudnia odbędzie się publiczny konsystorz, na którym Ojciec św. włoży nowo mianowanemu Purpuratom kapelusz kardynański.

— **W polskie ręce.** Istniejąca w Poznaniu od kilkudziesięciu lat, znana w szerokich kołach firma D. Scherek's Wwe hurtowny i detaliczny skład bławatów, przeszła drogą kupna wraz z nieruchomością w posiadanie nowo założycie mającego towarzystwa akcyjnego. Transakcję tę przeprowadza Bank Handlowy w Poznaniu.

— **Ż dachu pod rynne.** Gospodarz Kasper Kubiak z Koryt pod Krotoszyńnem otrzymał mandat karny na 100 mk., ponieważ za funt masła kazał sobie zapłacić 9,50 mk. Przeciwko mandatowi wniósł K. protest, wobec czego sprawę rozpatrywał sąd doraźny, i to z tym skutkiem, oskarżonemu podyktowano 300 mk. grzywny.

— **Ku uwadze ubezpieczonych na życie.** Poznański Urząd Likwidacyjny ostrzega ubezpieczonych na życie w towarzystwach niemieckich, aby swego ubezpieczenia sami nie likwidowali. Towarzystwa niemieckie, wiedząc, że nie dostaną od Rządu Polskiego koncesji, ogłaszają przez swych agentów, że przy wycofaniu polisy, wypłacają każdemu ubezpieczonemu całą kwotę jaka na niego z funduszu rezerwowych przypada. Ubezpieczony nie jest jednak w możności kontrolowania rachunków i jest obawa, iż pomimo że otrzyma walutę niemiecką, zostanie do ręki nie całą należność. Oprócz tego, i tu zachodzi największa strata, chcąc się na nowo zabezpieczyć, musi płacić ze względu na starszy wiek o wiele wyższą premję.

Niech każdy odczeka cierpliwie na likwidację urzędową. Wtedy przejdzie ze wszystkimi prawami i z całą należną mu częścią funduszu rezerwowego do towarzystwa ubezpieczeniowego, dozwolonego na Polskiej ziemi, a które sam zechce wybierać.

— **O instruktorów pocztowych i kolejowych.** „Kur Pozn.“ dowiaduje się, że rząd polski stoi w pertraktacjach z rządami włoskim i francuskim, w sprawie przejęcia części urzędników kolejowych i pocztowych na służbę polską. Rządowi tym idzie odstąpienie pewnej części swych urzędników Polsce na rękę, ponieważ wskutek demobilizacji panuje, zwłaszcza we Francji nadmiar urzędników kolejowych i pocztowych. Podobno przygotowują się dla nich specjalne kursy języka polskiego, celem ułatwienia im porozumiewania się z publicznością polską i poddaniem sobie personalem.

Mamy nadzieję, że o ile układ ten zostanie szczęśliwie zawarty, zyskamy w przymierzeniach naszych cennych instruktorów, którzy zorganizują naszą służbę pocztową i kolejową wysmienicie i niezależnią nas od niechętnych i wrogich nam urzędników niemieckich.

— **Niemieckie wojska z Kurlandji w Toruniu i Bydgoszczy.** Legje niemieckiego wojska bałtyckiego opuszczają Szawle. Żelazna dywizja zbiera się na linii kolejowej Kurszany-Wieksznie. Oddział Plewego już odtransportowano. Niemieckie pismo „Freiheit“ poświadcza, że powracający z Kurlandji Freikorps Dibitsch rozkwaterował się w Toruniu. — Niemieckie pisma donoszą, że rząd warszawski zaprotestował przed ententą przeciw obsadzeniu Bydgoszczy i Torunia przez wojska niemieckie żelaznej dewizji, które powracają z Kurlandji i mają zastąpić tamtejszy Heimatschutz.

— **Wydobywanie węgla dla robotników w niedziele.** Delegacja warszawskiej Rady robotniczej wysłana do Zagłębia Dąbrowskiego celem uzyskania od tamtejszych górników węgla dla robotników warszawskich, obecnie powróciła już do Warszawy. Związek zawodowy górników Zagłębia zgodził się poświęcić jedną niedzielę w miesiącu na wydobywanie węgla, przeznaczonego specjalnie dla robotników. Na przewiezienie powyższego węgla będzie potrzeba, wedle obliczenia, około 1000 wagonów miesięcznie.

— **Skargi Niemców na niemieckich żołnierzy.** Z Królewca donoszą: Stowarzyszenie wschodniemieckie

jowej i do pruskiego prezydenta ministrów z prośbą telegraficzną o zadanie co do obrony i ochrony ludności i własności na pograniczu wschodnio-pruskiem. Codziennie dochodzą skargi o rabunkach i gwałtach dokonywanych przez bandy żołnierzy niemieckich. Utorzone przez ludność strażę obywatelską nie są w stanie bandom tym stawić skutecznego oporu. W telegramie powiedziano, że odmówienie pomocy wojskowej zagrozi w najwyższym stopniu spokój i porządek wewnątrz prowincyj wschodnich i narazi na szwank egzystencję tej prowincji.

— **Wyrok śmierci na przeliewierczego sierżanta.** Jak donoszą pisma warszawskie z dnia 2. bm. na posiedzeniu sądu wojennego okręgu generalnego warszawskiego, pod przewodnictwem majora Steina, zapadł wyrok śmierci na sierżanta Łukasewicza za sprzeniewierzenie własności skarbowej w wartości przeszło 3 tysięcy marek.

— **Niemcy drwią sobie i na Śląsku z Rady Najwyższej.** B. P. kresów zachodnich komunikuje: Wedle zgodnych doniesień z G. Śląska, nowo wybrane rady gminne wszędzie wezwano, aby się ukonstytuowały mimo noty Rady Najwyższej, która uznała wybory te za nielegalne. Ponieważ niektóre magistraty miały wątpliwość, czy mają zwołać nowe wybrane rady, pruskie ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło telegraficznie w dniu 30. zm., że nowe Rady gminne mają być wszędzie powołane. W ten sposób wbrew rozstrzygnięciu Rady Najwyższej na G. Śląsku powstał charakterystyczny stan prawny, sprzeczny z postanowieniami traktatu pokojowego. „Oberschlesischer Kurier“ donosi z Zabrza, że już na pierwszym posiedzeniu nowej rady miejskiej wyłoniła się sprawa językowa, gdyż radni polscy żądali dopuszczenia języka polskiego do obrad. Wobec tego, że radni niemieccy oświadczyli, iż nie rozumieją języka polskiego, burmistrz zwrócił się do rządu centralnego z zapytaniem, czy język polski jest dopuszczalny w obradach rad gminnych. Podobnie miała się rzecz w Rybniku, Hucie Królewskiej, Pszczynie i t. d. Z faktów tych wynika, że dziś jeszcze stosuje się na G. Śląsku prawo wyjątkowe przeciw Polakom i językowi polskiemu.

— **Hörsing knuł zamach na życie Korfatego.** „Gazeta Poranna“ podaje za „Iskrą“ sosnowiecką, że na G. Śląsku zdolano przejąć tajny okólnik Hörsinga, w którym tenże nakazuje w razie przybycia na G. Śląsk Korfatego w charakterze komisarza plebisytowego z ramienia rządu polskiego, zamordować go w skrytobójczy sposób. Dokument powyższy został sfotografowany, a kliszę przesłano do Warszawy.

Kronika miejscowa

Składkujmy na Warmię i Mazury, aby je z pod jarzma pruskiego wyratować! Ofiara uczei męki i prześladowania!

Podziękowanie!

Szanownemu Komitetowi z Poniacza składamy za dar 900.— mk. na Czerwony Krzyż pow. gostyńskiego „Bóg zapłać!“

ZARZĄD

K. Jankiewicz, skarbnik.

— **Otwiera się kurs dokształcających** w tutejszej szkole katolickiej. Zgłoszenia uczestników przyjmuje do 15. b. m.

J. Winkler

Gostyń, dnia 8. grudnia 1919

— Za staraniem miejscowego Zarządu Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich rozpoczęła się w ubiegłą niedzielę pierwsza seria wykładów. Sala Strzelniczy była po brzegi zapelniona. Jako prelegent przedstawił się doc. uniwersytecki p. Dr. S. Pigoń, który wygłosił odczyt na temat: „Staszycy uwagi nad życiem Jana Zamojskiego wobec chwili dzisiejszej.“ Wykład był bardzo zajmujący, czy go każdy zrozumiał, jest inna rzecz. W nieznośny sposób zachowywali się dzieci na kurytarzu, przeszkadzając głośnymi krzykami w ten sposób, że częstokroć nie było można słów prelegenta dosłyszeć. — Następny wykład ks. Olejniczaka: Mickiewicz w Wilnie (z obrazami świetlanymi) odbędzie się

Ruch w Towarzystwach.

— **Baczność członkowie Koła Spiewackiego!** W czwartek, 11. bm., wieczorem o godz. 7¹/₂ odbędzie się na sali p. K. Jankiewicza zebranie miesięczne, zarazem lekcja spiewu. Goście mile widziani. O jak najliczniejszy udział członków prosi
ZARZĄD.

* **Sposób**, w jaki można się pozbyć boleści, wywołanych gościeniem, połamaniem, reumatyzmem, neuralgią, ischiastem, postrzałem, zapaleniem okołym, darcieniem lub łamaniem w krzyżach, bólach przy influencji, katarze, i hiszpance.

Bierze się Rheumon, zwilża alkoholem i przykładą się na bolącą część ciała. Po kilku godzinach autometrycznego masażu, który Rheumon wywołuje, ustępuje najdotkliwszy ból. W Polsce nowo wprowadzona, w całym świecie znana metoda. Rheumon otrzymać można w każdej aptece i składzie.

Aus den Kloster-Forstungen sind uns größere Mengen Brennholz zum Verkauf an die hiesige Bürgerschaft überwiesen worden. Die Verkaufsbedingungen werden wir an den Anschlagtafeln veröffentlichen und bitten um schriftliche Bestellungen.

Der Magistrat in Gostyń

Skradziono złoty zegarek damski

nr. 52558/45. Przestrzega się przed zakupem! Doniesienia i informacje przyjmuje eksped. Oredownika. Kto się przyczyni do odnalezienia, otrzyma stos. nagrodę.

Poszukuję ca. 100—200

ładnych świerków

(choinki) i proszę o łaskawe oferty

Antoni Grabarski, Gostyń

Krobska 117, Telef. 112

Polecam
odspre-
dającym

cygaro

tylko od 10 sztuk.

najlepsze i najtańsze
po najniższych cenach
bież Prywatnym

SYLW. WACH, Babkowice pod Pempowem.

Najwyższe ceny

za

**bobik, peluszkę, wykę,
łubiny, seradelę, fasolę,
proso i tatarkę do siewu**

oraz

**wszelkie inne nasiona
koniczyn i traw**

płaci tylko

Rolnik w Środzie

Towarzystwo Zakupu i Sprzedaży.

Telefon nr. 14 i 44.

Uprasza się o natychmiastowe opróbk. oferty.

Wykłady M. Bogusławskiej?

Wykłady M. Bogusławskiej?

owoc zimowy i stołowy

3-4 wozów mierzwy

ma nr sprzedawczy
Pajzert, Dusina.

Pilz, Ziółkowo pod Gostyniem.

Hurtowny handel słomy Prasowanie słomy

J. PRIWIN

Berlin

Poznań

Wrocław

plac Wolności 11

Adres telegr. StrohPriwin Telefon nr.: 3297 i 3062

prosi o oferty na

słomę i siano.

Prasy i do prasowania potrzebny drut stawiam każdego czasu do dyspozycji.

Specjalny oddział dla wszystkich produktów i artykułów rolnych

W zimowych miesiącach polecam się do wykonania szkiców w każdym rodzaju także do wyszywania podług życzenia albo przedłożonego wzoru w pojedynczym i wykwiartym wykonaniu.

Rob. Wiesenthal, mistrz malarski, Zamkowa 2

Bacność pp. Kominiarze!

Powinszowania noworoczne

wykonuje pospiesznie, gustownie i tanio.

Drukarnia Oredownika w Gostyniu.

Generalversammlung

des Vaterl. Frauenvereins Gostyn

Donnerstag, 18. Dezember 1919, vormittags 11 Uhr
im Diakonissenaal Gostyn.

Tagesordnung:

1. Weiterführung der Diakonissenaktionen;
2. Auflösung des Vereins.

Der Vorstand. Gertrude Fuchs.

Strohgrosshandlung Strohpressereien

J. PRIWIN

Berlin

Poznań

Breslau

Plac Wolności 11 (altes Stadttheater)

Telegr-Adr.: StrohPriwin Telefon Nr. 3297 n. 3062
bittet um Angebote in

Stroh und Heu.

Drahtballenstrohpresen und Bindedraht stehen auf
Abruf jederzeit zur Verfügung.

Besondere Abteilung für sämtliche landwirtschaftlichen
Produkte und Bedarfsartikel

Bettmäßen

Befreiung garantiert sofort. Alter und Geschlecht
angeben. Auskunft gratis. Versandhaus Wohlfahrt,
München 63a, Hiltensbergerstraße 6.

Bei Hautjucken, Flechte, Krätze auch Beingeschwüre
Sebe gerne kostenfreie Auskunft, nur Rückmarke erwünscht.
August Streichert, Wisingerode (Sachsenfeld).

Für Frauen, wenn Blutstocung, Weisfluß, Bleich-
sucht, alle Frauentleiden, gerne kosten-
freie Auskunft, nur Rückmarke erwünscht.
Heinr. Deicke, Wackersleben, Prov. Sachsen.

Nach langem schweren Leiden entschlief am 6 d. Mts. meine
innigstgeliebte Frau, unsere herzengute Mutter, Tochter,
Schwester, Schwägerin und Tante

Frau Johanna Kockjon

geb. Schulz

Dieses zeigen tiefbetrubt an

Gostyn, den 9. Dezember 1919

Karl Kockjon und Kinder.

Die Trauerfeier findet am Mittwoch, den 10. d. Mts.,
vormittags 11 1/2 Uhr im Trauerhause statt.

Dauerhaftes

Winter- und Tafelobst

hat abzugeben
Pilz, Ziółkowo p. Gostyn.

Kaufe 100-200 Stück schöne

Weihnachtsbäume

Gest. Offerten mit Preisangabe erbeten an

Antoni Grabarski, Gostyn.

Krobska 117 Telef. 112.

Während den Wintermonaten

empfehle mich zur Anfertigung von Aufzeichnungen
jeder Art / auch für Kunststickerei / nach Angabe
und vorgelegtem Muster von der einfachsten bis
zur elegantesten Ausführung.

Rob Wiesenthal, Malermeister, Schloßstr. 2.

Polskie listy przewozowe

poleca
Drukarnia „Oredownika“ w Gostyniu.

Wykłady M. Bogusławskiej?

Wykłady M. Bogusławskiej?